

Sami Paaskoski
Proviisori
Yliproviisori, Fimea

Henriette Helin-Soilevaara
ELL
Ylitarkastaja, Evira

Eläinlääkkeiden maahantuontia koskevat rajoitukset

Evira ja Fimea haluavat muistuttaa yksityishenkilöitä ja eläinlääkäreitä eläinlääkkeiden maahantuontiin liittyvistä rajoituksista. Lain asettamat rajoitukset huomioimalla välttyy eläinlääkkeiden tahattomalta laittomalta maahantuonnilta.

Lääkkeiden maahantuontia koskevia rajoituksia valvoo tulli. Ajoittain Fimean ja Eviran tietoon tulee tapauksia eläinlääkkeiden laittomasta tuonnista ja laittomien eläinlääkkeiden käytöstä.

Laittomasti tuotujen eläinlääkkeiden käyttöön liittyy vakavia riskejä. Riskit liittyvät hoidettavien eläinten terveyteen, elintarviketurvallisuuteen ja eläintautien leviämiseen. Esimerkiksi tiettyjen mikrobilääkkeiden käyttö eläimille on Suomessa kielletty tai rajoitettu mikrobilääkeresistenssin leviämisen ehkäisemiseksi.

Tavallisimmat epäselvyydet eläinlääkkeiden maahantuonnissa liittyvät valmisteiden luokitteluun lääkkeiksi. Valmisteen luokittelu voi vaihdella eri maissa. Tuonnin kannalta on olennaista, katsotaanko valmiste Suomessa lääkkeeksi vai ei – huomioiden myös mahdollinen reseptiluokitus. Kuluttaja ei välttämättä tiedosta esimerkiksi sitä, että ulkoloisten hääntöön käytettävä valmiste on lääke.

Lemmikkieläimen loishäätölääkkeen tuonti päivän ostosmatkalta Suomen ulkopuolelta ei ole sallittua, ellei hoidettava lemmikkieläin ole ollut matkalla mukana. Vaikka lemmikki olisi mukana, liittyy eläinlääkkeiden maahantuontiin silti rajoituksia, jotka on syytä tuntea. Vastikään yksittäisen kissan mukana yritettiin tuoda laittomasti antibiootteja ja laaja valikoima muita eläinlääkkeitä kokonaisen kiskakasvattamon tarpeisiin.

Eläinlääkkeiden tuonti nousi esiin talvella 2017 niin sanottujen rescue-koirien tuonnin yhteydessä. Yhdistys tuo koiran Suomeen toisesta EU-maasta, ja tuonti on kaupallista toimintaa. Koira tulee maahan yhdistyksen yhdyshenkilön (ns. lentokummi) mukana, minkä jälkeen se luovutetaan uudelle omistajalle. Lentokummi on samalla tuonut myös koiran hoitoon tarvittavia lääkkeitä. Eläinlääkkeitä ei kuitenkaan ole luvallista tuoda Suomeen tässä yhteydessä, koska rescue-eläimen tuojana on yhdistyksen edustaja, ei koiran omistaja.

Yksityishenkilön mukanaan tuomat eläinlääkevalmisteet

Ulkomailta saapuva yksityishenkilö saa tuoda mukanaan Suomeen ainoastaan omien seuraläinten sairauden hoitoon tarkoitettuja ja laillisesti hankittuja eläinlääkevalmisteita. Eläinlääkevalmisteet on tuotava maahan samanaikaisesti hoidettavan seuraläimen kanssa. Reseptilääkkeistä on tuontihetkellä oltava asianmukaisesti annettu resepti tai eläinlääkärin todistus. Sallittu tuontimäärä on korkeintaan yhden kuukauden käyttöä vastaava määrä. Tuotavat eläinlääkevalmisteet eivät kuitenkaan saa sisältää huumausaineita, rokotteita ja muita immunologisia eläinlääkevalmisteita. Näiden maahantuonti ei siis ole yksityishenkilölle sallittua.

Kaikkiin Suomessa käytettäviin eläinrokotteisiin liittyy Eviran tekemä eräkohtainen vapautus, ennen kuin rokote-eriä voidaan myydä ja käyttää. Menettelyllä varmistetaan muun muassa Suomeen tuotujen rokottei-

den laatu ja turvallisuus. Eläintauti-tilanteesta johtuen rokotteen käyttö voi myös olla kokonaan kielletty Suomessa. Elävien rokotteiden mukana Suomeen voi nimittäin levitä taudinaiheuttajia, joita meillä ei esiinny.

Eläimen omistaja ei myöskään saa tuoda mitään lääkkeitä tuotanto-eläimille käytettäväksi. Tämä koskee myös kaikkia hevoseläimiä riippumatta siitä, onko niiden tunnistusasiakirjassa merkintää teurastuskiellosta.

Eläinlääkevalmisteita ei saa hankkia tai vastaanottaa postitse Suomen ulkopuolelta. ●

ELÄINLÄÄKÄRIÄ KOSKEVAT SAMAT LÄÄKKEIDEN TUONTIRAJOITUKSET KUIN YKSITYISHENKILÖÄ

Suomessa vakinaisesti asuvalla eläinlääkärillä ei ole ammattiinsa perustuvaa oikeutta tuoda ulkomailta hankittuja eläinlääkkeitä Suomeen. Eläinlääkärillä on samat tuontirajoitukset kuin yksityishenkilöillä.

Jos Suomessa vakinaisesti asuva eläinlääkäri on vienyt maasta lääkevalmisteita hoitamiensa/hoidossaan olevien eläinten tilapäistä ulkomailta oleskelua varten, saa hän tuoda takaisin Suomeen käyttämättä jääneet lääkevalmisteet. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi eläinlääkärin toimiminen ulkomaiseen hevosurheilukilpailuun osallistuvien hevosten hoitavana lääkärinä. Suomesta vietävien lääkevalmisteiden osalta tulee kuitenkin ennakkoon selvittää mahdolliset kohdemaan tuontirajoitukset.

ULKOMAILLA TOIMIVAN ELÄINLÄÄKÄRIN OIKEUS TUODA LÄÄKKEITÄ

Toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ammattiaan harjoittava eläinlääkäri voi tuoda mukanaan lääkevalmisteita hoidossaan oleville eläimille tietyillä edellytyksillä. Tuotavalla lääkevalmisteella on oltava myyntilupa siinä maassa, jossa eläinlääkäri pääasiassa harjoittaa ammattiaan. Lisäksi valmiste on vastattava sekä lääkeaineen että sen määrän suhteen Suomessa markkinoilla olevaa eläinlääkevalmistetta. Eläinlääkärin on vaadittaessa pystyttävä osoittamaan lääkevalmisteen myyntiluvallisuus ja vastaavuus Suomessa markkinoilla olevaan valmisteeseen. Valmisteen on oltava avaamattomissa alkuperäispakkauksissa.

Immunologisten lääkevalmisteiden tuonti on kielletty. Fimean ja Eviran tietoon on tullut tapauksia, joissa kuluttajille on markkinoitu maksullisia rokotustapahtumia, joissa toisesta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta tullut eläinlääkäri olisi rokottanut seuraeläimiä laittomasti mukana tuoduilla rokotteilla.

Toisesta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta tulevan eläinlääkärin tiedossa on oltava tuontihetkellä niiden eläinten lukumäärä, joiden hoitoon valmistetta tullessa käytettävään. Eläinlääkäri saa luovuttaa Suomeen tuomansa lääkevalmisteen ainoastaan itse hoitamiensa eläinten jatkohoitoa varten ja vain yhteen hoitokertaan tarvittavan vähimmäismäärän. Lääkkeen saa luovuttaa vain eläimen omistajalle tai haltijalle. Luovutuksessa ja lääkekirjanpidossa tulee lisäksi huomioida säännökset, jotka koskevat eläinten lääkitsemistä, lääkekirjanpitoa ja eläinlääkärin oikeutta luovuttaa lääkkeitä eläinlääkintää varten.

Jos Suomessa myyntiluvan saaneelle vastaavalle lääkevalmisteelle on määrätty pidempi varoaika, on noudatettava tätä pidempää varoaikaa.

SUOMESSA JÄRJESTETTÄVÄT ARVOKILPAILUT

Muulla kuin Suomessa vakinaisesti asuva eläinlääkärin ammattia harjoittava henkilö saa maahan tullessaan tuoda mukanaan lääkevalmisteita, jos maahan saapuminen ja lääkevalmisteiden tarve perustuu Suomeen tilapäisesti saapuvan, kansainväliseen urheiluun tai sellaiseen rinnastettavaan tapahtumaan osallistuvan eläimen tai eläinryhmän lääkinnälliseen tarpeeseen. Tuotavilla valmisteilla on oltava myyntilupa maassa, jossa eläinlääkäri pääasiallisesti harjoittaa ammattiaan. Tuotuja valmisteita saa käyttää vain maahantuoneen eläinlääkärin hoitovastuulla olevien eläinten hoitoon. Rikoslaisissa tarkoitettujen dopingaineiden tuonti on kielletty.

